

Utkast

Utredning av småbarnspedagogiken i Pargas stad 2021

Framtidsutsikter och servicestruktur

Innehåll

Inledning	2
Verksamheten.....	2
Förskoleverksamhet och kompletterande småbarnspedagogik.....	3
Ledarskap	4
Personalresurser	4
Ekonomi	4
Verksamhetsställen.....	7
Pargas kommunområde.....	7
Allmänt.....	7
Norra Pargas.....	7
Centrum	8
Skräbböle	10
Nagu kommunområde.....	11
Korpo kommunområde.....	11
Houtskär kommunområde.....	11
Iniö kommunområde	11
Tre olika helhetsalternativ - Anpassningsförslag	12

Inledning

Antalet födda barn i Pargas har sjunkit kraftigt under de senaste tio åren, från 130–160 barn till 90–100 barn per år. Enligt prognos från Statistikcentralen kommer antalet barn under skolåldern att sjunka ytterligare med ca 100 fram till år 2025. Samtidigt som antalet födda barn har sjunkit, så deltar flera barn än tidigare (87 %) i småbarnspedagogiken i Pargas och deltagandet antas öka ytterligare (90 %). Även nettoomflyttningen beträffande 1–4-åringar är positiv, t.ex. år 2018 var det 20 barn. Trots att barnantalet som deltar i småbarnspedagogiken antagligen inte sjunker så kraftigt som prognoserna visar, så sjunker den i alla fall så mycket på längre sikt att servicestrukturen måste ses över. Utredningen är också en del av stadens balanseringsprogram som godkändes av stadsfullmäktige i maj 2020.

Målet med utredningen är att presentera olika alternativ hur småbarnspedagogiken framöver kunde ordnas på ett hållbart, flexibelt och ekonomiskt sätt utan att pruta på kvaliteten. Tanken är att skapa tydliga, trygga och hållbara lärtigar för barnet ända från småbarnspedagogiken till skolan samt att centrera verksamhet och skapa fungerande helheter – ”Kreativa lärcenter för barn” i åldern 1–förskola. Dessa utrymmen kunde också användas av andra aktörer som t.ex. tredje sektorn under kvällstid och veckoslut.

En rapport har köpts av Vertikal Oy, 28.5.2020 (bilaga). Den innehåller bland annat en kostnads- och resursberäkning, ett scenario för servicebehovet inom småbarnspedagogiken och en analys av servicenätet och -strukturen. Rapporten har använts som bakgrundsmaterial. En tjänstemannagrupp bestående av Pia Hotanen, chef för småbarnspedagogiken, Annette Karlsson, familjedagvårdsledare/ servicehandledare, Kerstin Lassinniemi, daghemsföreståndare, Ann-May Landor, daghemsföreståndare och Annukka Koskinen, planerare har bearbetat materialet. Daghemsföreståndarna och speciallärarna har också medverkat i processen. Vårdnadshavarna och personalen har haft möjlighet att delta genom att bl.a. svara på en enkät (bilaga). Bildningsnämnden har tagit del av arbetet under processens gång.

Tre olika större helhetsalternativ har granskats i Pargas kommunområde eftersom alla övriga kommunområden behöver ha ett daghem per kommunområde på grund av geografin.

Verksamheten

Småbarnspedagogiken har haft stora utmaningar under flera års tid på grund av problem i fastigheterna. Gång på gång har småbarnspedagogiken flyttat och ändrat på verksamheten genom dyra och tillfälliga lösningar, t.ex. baracker. På grund av det har det varit ytterst utmanande att planera och skapa en hållbar servicestruktur. Flera verksamhetsställen har avslutats under de senaste tio åren t.ex. Peikkorinne daghem, Talluddens daghem, Merituuli daghem, familjedaghemmen Tummelisa och Trollgläntan o.s.v. Av de befintliga daghemmen är ungefär 2/3 av fastigheterna byggda som daghem, de övriga fastigheterna är endera ombyggda egnahemshus eller skolor. De flesta daghemmen saknar smågruppsrum, sal eller arbetsutrymmen för personalen. Verksamhetskulturen och lärmiljöerna har ändrat en hel del under de senaste åren, vilket kräver en annan typ av utrymmen än tidigare. Exempelvis så skulle daghemmen tidigare främst vara hemtrevliga då de idag ska vara inspirerande lärmiljöer både inne och ute. Småbarnspedagogiken i Pargas stad har de senaste åren haft utomhuspedagogik som en av tyngdpunkterna i sin verksamhet, vilket i praktiken har betytt att man aktivt utvecklat daghemsgårdarna till inspirerande lärmiljöer.

Småbarnspedagogiken är en viktig del av barnets liv och där byggs en del av grunden för det livslånga lärandet. För att kunna förverkliga verksamheten samt skapa en trygg och tydlig lärstig från småbarnspedagogiken till den grundläggande utbildningen, är det viktigt att man har en gemensam helhetsbild och plan. Det är också viktigt att skapa en hållbar servicestruktur så att familjerna vet vilken service som erbjuds på långsikt.

För tillfället erbjuds följande verksamhetsformer i Pargas kommunområde: daghem, familjedaghem, familjedagvård och lekparksverksamhet. I Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö erbjuds daghemsverksamhet.

Pargas stad köper idag 123 platser, ca 19 % av privata serviceproducenter jämfört med ca 11 % på nationell nivå. De flesta kommunerna använder sig av servicesedel i stället för köptjänst. Om Pargas stad fortsätter köpa samma antal platser som nu, ökar procenten av köptjänster från 19 % till över 20 %.

Det är utmanande att planera verksamheten inom småbarnspedagogiken. Prognoser över antal barn som föds finns att tillgå, men man vet inte i vilken ålder barnet börjar i verksamheten, på vilket språk eller i vilket område. Antalet platser och grupper anpassas enligt behov från år till år och även under året. Barn under tre år och barn med särskilda behov, kan uppta flera platser.

Serviceplaneringen och handledningen är en viktig del av en kvalitativ och hållbar verksamhet. I Pargas utgår man ifrån barnets bästa, vilket i praktiken bland annat betyder att man fokuserar på hållbara placeringar, så att barnet i mån av möjlighet inte behöver byta grupp eller verksamhetsställe under året, samt att syskon har möjlighet att placeras på samma ställe. För att barnet ska få en bra start och anknytning, erbjuds hembesök och en trygg inskolningsperiod.

Specialsmåbarnspedagogiken behöver utvecklas som en del av småbarnspedagogiken som helhet, eftersom barn i behov av särskilt stöd påverkar det totala antalet platser inom småbarnspedagogiken. Utöver strukturella stödåtgärder behöver dessa barn personal-, utrymmes- och hjälpmedelsresurser som stöd för sin utveckling, uppväxt och inläring. Alla barn ska garanteras en så enhetlig lärstig som möjligt utan att barnet måste anpassa sig till en ny miljö flera gånger. Samarbetet med specialundervisningen i skolan bör vara flexibelt: specialläraren inom småbarnspedagogik ledsagar barnet till förskolan och specialläraren i skolan tar emot barnet i detta övergångsskede på lärstigen. Det mångprofessionella samarbetet bör utvidgas och tjänster förankras i barnets närmiljö inom småbarnspedagogiken och förskolan.

Förskoleverksamhet och kompletterande småbarnspedagogik

I nuläget är förskoleverksamheten i Pargas stad på många sätt splittrad. Bland annat ordnas verksamheten på flera olika sätt både på finska och svenska. En del av förskoleverksamheten är i daghemmen och en del i skolorna. Den kompletterande verksamheten är inte alltid en naturlig del av helheten. Verksamheten leds av flera ansvarspersoner och förmän osv.

På grund av detta är det utmanande att planera både verksamhet, utrymmen och personalresurser på ett hållbart och ekonomiskt sätt.

En gemensam plan över hur förskoleverksamheten, den kompletterande småbarnspedagogiken och nybörjarundervisningen ska ordnas i framtiden skulle vara viktig att göra så fort som möjligt tillsammans med svensk och finsk utbildning, eftersom det ser ut att en del av förskoleverksamheten efter några år kunde flytta till skolornas utrymme och en del av verksamheten finns redan i skolorna. I planen är det viktigt att se helheten med barnet i fokus, eftersom de flesta barn är på plats alla dagar och hela dagar, även under skolloven.

Pargas deltar i det tvååriga förskoleförsöket (2021–2024) och Nilsby förskola har valts ut till försöksgrupp. Alla övriga 5-åringar hör till kontrollgruppen. I praktiken betyder det att finskspråkiga fem- och sexåringar i Norra Pargas kommer att vara i Nilsby skola under samma tidsperiod.

Ledarskap

Ett professionellt ledarskap behövs för att trygga en kvalitativ verksamhet. Mängden och bredden av ledaruppgifter har ändrat speciellt under de senaste åren. I Pargas har man så långt som möjligt gått inför en modell med s.a.s. administrativa ledare. Det betyder att ledaren inte är i barngruppen, och i stället ansvarar för ett större område, till exempel flera daghem eller familjedagvård och familjedaghem. I Pargas kommer också andra alternativ att utredas. Målet är att utveckla ledarskapet så att det motsvarar framtida bildningskommunens behov och krav.

Personalresurser

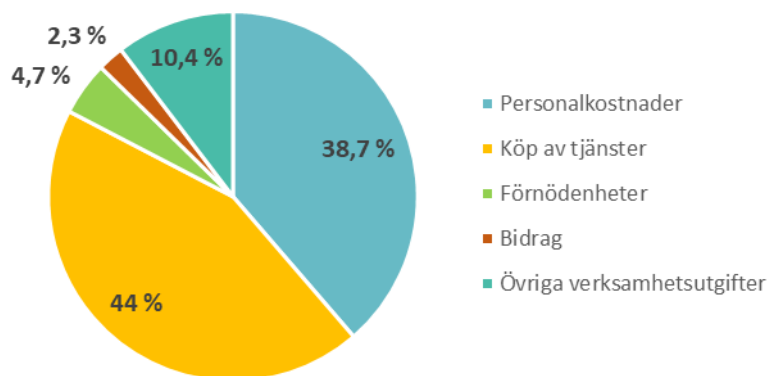
Det har blivit en utmaning även i Pargas att få behörig personal. För att småbarnspedagogiken i Pargas även i framtiden skall upplevas som en attraktiv arbetsplats och locka professionell, motiverad och utvecklingsinriktad personal behöver staden fortsätta att satsa på personalen. För att kunna upprätthålla och utveckla en kvalitativ verksamhet behövs tid för reflektion, planering och utveckling. Inom småbarnspedagogiken finns det tillsvidare en gemensam utbildningsdag ("Kick off") under verksamhetsåret. För att kunna utveckla verksamheten ytterligare skulle det behövas motsvarande dagar eller tid även under resten av året, där t.ex. hela daghemmets personal kunde delta. En pedagogisk plan uppgörs och presenteras för bildningsnämnden i ett senare skede.

Ekonomi

Pargas stads driftsekonomi är fortfarande utmanande. Det finns utmaningar i stadens kostnadsstruktur i förhållande till den rådande servicestrukturen. Stadens målsättning är att skapa förutsättningar för att kunna verkställa ett positivt årsbidrag, vilket betyder att de inkomster staden erhåller under året skall täcka de utgifter stadens samtliga verksamheter kostar totalt, samt även tillåta nödvändiga investeringar. De senaste fyra åren har varit ekonomiskt svåra för staden, med undantag för år 2020 då statens Corona-stödpaket tillfälligt lättade på stadens negativa årsresultat. För att kunna anpassa stadens verksamhet och dess kostnader till de förväntade prognostiserade inkomsterna har både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder under åren vidtagits. Stadens långsiktiga arbete med att skapa en ekonomi i balans har utarbetats genom ett balanseringsprogram för åren 2020–2022. Det ekonomiskt rådande läget i Finland, stadens minskande befolkningsutveckling, samt förhållandet mellan ökade äldre person och minskade antal födda skapar ett fortsatt tryck på att förändra stadens utgiftsstruktur. De två största inkomstkällorna för staden är statsandelar och inkomster från skatter. Dessa stora inkomstkällor förväntas inte öka i motsvarande storlek som utgifterna tenderar att öka.

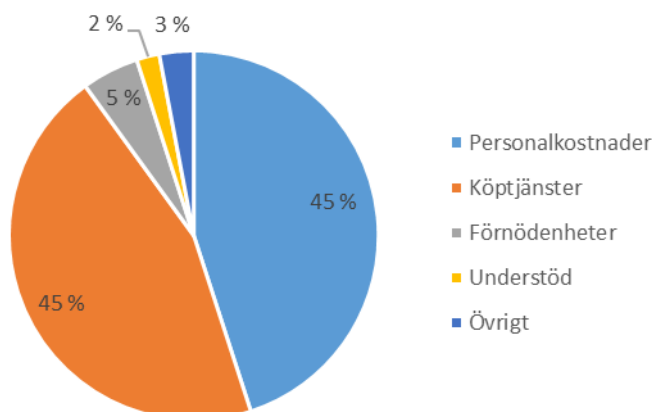
Stadens totala verksamhetskostnader år 2019 var 129 790 157 euro, varav 112 389 173 € externa- och 17 400 984 € interna kostnader. Personalkostnaderna 2019 inom staden uppgick till 50,2 miljoner euro. 11 % av stadens hela personalkostnader, dvs. 5,7 miljoner euro, grundar sig på personalkostnader från småbarnspedagogiken. Stadens köptjänster år 2019 uppgick till 57 miljoner euro. (Inom köp av tjänster finns kostnaderna till Egentliga Finlands Sjukvårdsdistrikt på ca 20 miljoner euro upptagna.) Av stadens totala köptjänster utgör 2,7 miljoner euro sådana kostnader som hänför sig till småbarnspedagogiken.

Pargas stads verksamhetskostnader år 2019

Stadens externa verksamhetskostnader för 2020 låg på 113 854 813 euro, vilket är en ökning med ca 1,5 miljoner euro jämfört med 2019.

Pargas stads verksamhetskostnader år 2020

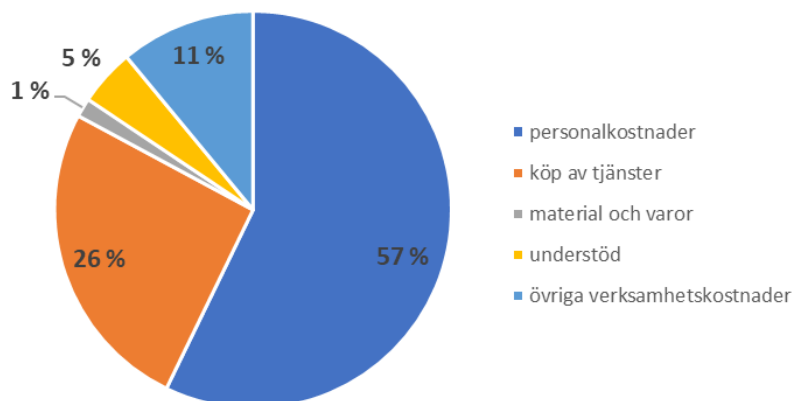

Stadens stora framtidssatsning på Skolgatans Lärcenterprojekt inom bildningsväsendet kommer att öka stadens låneupptagning för de kommande åren och staden måste arbeta aktivt med att inte ytterligare höja skuldsättningsgraden. De kommande årens planerade investeringar är mycket stora för en stad av Pargas storlek och sträcker sig över stadens normala investeringsnivå. Stadens lånestock kommer under de närmaste åren att öka markant i och med dessa investeringar. Per 31.12.2020 uppgick stadens lånestock till totalt 42,8 miljoner euro, vilket betyder 2 839 euro/invånare.

Av det totala bokföringsvärde per 31.12.2020 för stadens befintliga fastighetsbestånd på 48,5 miljoner euro utgör småbarnspedagogikens fastigheter ca 4,4 miljoner euro.

Nästan 60 % av småbarnspedagogikens totala kostnader består av personalkostnader. Om man ser bara på kostnader för stadens egna daghem är andelen av personalkostnader redan närmare 70 %. Över hälften, 56 % år 2020, av kostnaderna för köp av tjänster är kostnader för köptjänstdaghem.

Fördelning av småbarnspedagogikens kostnader bokslut 2020

Kostnad/plats i olika verksamhetsformer i egen verksamhet, bokslut 2020		
	€/månad/plats, brutto	€/år/plats, brutto
Familjedagvårdare	1 318	15 816
Familjedaghem	1 033	12 396
Daghem, barn över 3 år	976	11 712
Daghem, barn under 3 år	1 474	17 688

Priset för barn över 3 år på köptjänstdaghem är för tillfället mellan 853,05 - 1 136,10 €/månad (812,43 - 1 082 € efter 5 % moms-avdrag). Priset för barn under 3 år och för förskola och kompletterande småbarnspedagogik räknas med en koefficient från "grundpriset". En eventuell upphandling bör göras hösten 2021.

I familjedagvård och familjedaghem placeras i första hand barn under 3 år.

Verksamhetsställen

Pargas kommunområde

Allmänt

För tillfället har staden 6 egna daghem, 7 familjedagvårdare i eget hem samt 6 familjedaghem. Utöver det köper staden 123 privata platser till 100%. En eventuell ny upphandling ska göras under sensommar-hösten 2021.

I anpassningsförslagen utgår man ifrån att samtliga verksamhetsformer fortsätter, med andra ord: daghem, familjedaghem, familjedagvårdare i eget hem samt öppen verksamhet. Daghemmen har verksamhet för barn i åldern 1–5 år samt förskola i en del daghem. I familjedagvård och familjedaghemmen är i första hand barn under tre år.

I utredningen har Pargas kommunområde delats in i tre områden; Norra Pargas/ Kirjalaön, Centrum, Skräbböle.

Stadens utvecklingsplaner omfattar utvidgandet av bostadsområden i anslutning till Pargas centrum, bl.a. i Norrby och Storängen. Därmed är det troligt att barnantalet bibehålls eller till och med växer.

Ålön saknar generalplan med rättsverkningar. Stadens egen markägo är mycket begränsad och splittrad på Ålön och koncentrerad i huvudsak till rekreationsområden.

Staden har en del detaljplanerade tomter till salu i Skräbböle. Byn genomgår också som bäst en generationsväxling och det är väntat att antalet barn bibehålls på nuvarande nivå.

I Kirjala har staden en del markägo som består av sammanhängande områden i anslutning till eller i närheten av Kirjala skola. Kirjala ligger geografiskt attraktivt med tanke på förbindelserna till regionens centralort Åbo. Förbindelsen kommer ytterligare att förbättras då Rävsnuds bro och Pargasleden över Kustö i S:t Karins byggs.

På Kirjala finns inte vatten- och avloppsnät, men till Kårkulla finns ledningar och staden har en pumpstation där. Stadsstyrelsen har 26.4.2021 beslutat att använda sin förköpsrätt i en markaffär i Kårkulla i närheten av Kirjala skola. I Kirjala finns en generalplan med rättsverkningar och på ön finns i dagsläge ett betydande antal outnyttjade byggrätter. Att staden äger mark i närheten av Kirjala skola möjliggör att staden kan utveckla området och även planera och förverkliga nya tomter som skapar inflyttning.

Norra Pargas

Kirjala daghem

Kirjala daghem har svenskspråkiga och finskspråkiga grupper för barn i åldern 1–5 samt en tvåspråkig utegrupp. Daghemmet har ca 69 platser. Fastigheten som är byggd år 1982 och tillbyggnad år 1992 är ändamålsenlig, flexibel och gården är inspirerande. Invid daghemmet finns en kåta som fungerar som utegruppens grupptrymme.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): Daghemmet fortsätter som nu eller så att 5-åringarna flyttar till Kirjala skola, beroende på nationella riktlinjer. Om 5-åringarna flyttar till skolan så måste utrymmena

planeras så att de motsvarar behovet av heldagsverksamhet. Det är utmanande att ha verksamhet för en liten grupp hela dagar och speciellt under t.ex. lov (t.ex. jul-, sport- och sommarlov). Det kräver mera personal än normalt och ökat samarbete med skolan.

Kirjala förskola

Den svenskspråkiga förskoleundervisningen och kompletterande småbarnspedagogiken finns i samma byggnad som Kirjala skola och ansvaras av småbarnspedagogiken. Utrymmet är ändamålsenligt för en liten grupp.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): Se anpassning för Kirjala daghem.

Nilsby esiopetus

Den finskspråkiga förskoleundervisningen och kompletterande småbarnspedagogiken finns i en byggnad vid Nilsby skola och ansvaras av småbarnspedagogiken. Utrymmet är ändamålsenligt för en liten grupp.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): Nilsbyn esiopetus är försöksgrupp i det 2-åriga förskoleförsöket, m.a.o. flyttar 5-åringarna från Kirjala daghem till Nilsbyn esiopetus hösten 2021. Utrymmena måste anpassas för verksamheten. Det är utmanande att ha verksamhet för en liten grupp hela dagar och speciellt under t.ex. lov (t.ex. jul-, sport- och sommarlov). Det kräver mera personal än normalt och ökat samarbete med skolan.

Centrum

Björkhagens daghem

Björkhagens daghem är ett tvåspråkigt daghem med svensk-, finsk- och tvåspråkiga grupper för barn i åldern 1–5 samt finskspråkig förskola. Daghemmet har ca 90 platser. För tillfället har daghemmet en extra grupp på grund av att man avslutade verksamheten i Merituuli daghem. Fastigheten är byggd år 1975 och totalrenoverades år 2013–2014 på grund av inomhusluftproblem. Sisäilmatutkimuksia tehty säännöllisesti vuosittain v. 2015 lähtien. Tammikuussa 2021 mittauksissa todettiin tarve rakennuksen tiivistämiseksi sekä uudisrakennusosassa alapohjan osittainen korjaustarve. Korjaustyöt käynnistetään kesäkuussa 2021.

Utrymmena är ändamålsenliga och flexibla men saknar bl.a. smågruppsutrymmen och utrymmen för t.ex. speciallärare. Utemiljön är omväxlande och inspirerande. Kota hankittu 2017. Den stora gården och kåtan fungerar också som grupputrymmen för utegrupperna. Tontilla on rakennusoikeutta jäljellä ja mahdollisuus lisämoduuliin mikäli sille on tarvetta.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): Förskoleverksamhet eller en del av 5-åringarna och förskola kan flytta till Koivuhaan koulu beroende på nationella riktlinjer. Om verksamheten flyttar till skolan så måste utrymmena planeras så att de motsvarar behovet av heldagsverksamhet. Utmanande att ha verksamhet för en liten grupp hela dagar och speciellt under t.ex. lov (t.ex. jul-, sport- och sommarlov). Kräver mera personal än normalt och ökat samarbete med skolan.

Sagoängens daghem

Sagoängens daghem är ett tvåspråkigt daghem för barn i åldern 1–5 år. Daghemmet har idag 66 plaster. Utrymmena är endast delvis ändamålsenliga och motsvarar inte dagens krav. T.ex. arbetsutrymme för personalen, smågruppsutrymmen samt utrymmen för t.ex. speciallärare saknas. På grund av detta är barnantalet 66 och inte 84 enligt ursprungsplan. Gården färdigställdes inte i samband med bygget av daghemmet. På grund av det har gården utvecklats under flera års tid, men fungerar inte ännu heller optimalt. Daghemmets nuvarande tomt är dessutom tämligen liten speciellt med tanke på inspirerande gårdsfunktioner och barnmängd.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): En tilläggsmodul för ca 40 barn, skulle öka flexibilitet samt effektivisera användning av den befintliga fastigheten (från 66 barn till 84) samt uppdateras enligt dagens krav, t.ex. arbetsutrymmen, smågruppsutrymmen o.s.v. Det kräver investering samt användning av tomt bredvid Sagoängens tomt. Invid daghemmets tomt finns en tillsvidare outnyttjad tomt avsedd för allmänna verksamheten. Via en ändring av detaljplan och ny tomtindelning kan här vid behov bildas en större helhet för småbarnspedagogiken.

Daghemmet Knattebo

Daghemmet Knattebo daghem har ca 32 platser för barn i åldern 1–5 år, både på svenska och finska samt förskoleundervisning och kompletterande småbarnspedagogik på svenska. Fastigheten är ett f.d. egnahemshus i två våningar och byggd år 1925. Övre våningen får endast användas av personalen, därav är grupputrymmena för den egentliga verksamheten små. Även tamburerna är små och oändamålsenliga. Daghemmet saknar smågruppsutrymmen samt utrymmen för t.ex. speciallärare. Gården är stor och naturskön.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): Fastigheten kan eventuellt säljas beroende på helhetslösning.

Daghemmet Villa Kamomilla

Daghemmet Villa Kamomilla är ett tvåspråkigt skiftesdaghem för 1–5-åringar samt förskoleverksamhet. Fastigheten är ett f.d. barnhem byggd i två våningar år 2007. Tamburen är liten och wc-utrymmena är inte ändamålsenliga för daghemsverksamhet. Utrymmena är hemtrevliga, vilket passar bra med tanke på att det är ett dygnet-runt daghem. Huset har många små rum vilket är bra med tanke på smågruppsverksamhet. Köket är alldeles för litet och avskilt från avdelningen med tanke på att mat skall tillverkas där tillsammans med barnen under kvällar och veckoslut. Daghemmet finns naturskönt med möjlighet att förverkliga mångsidig pedagogik även utomhus.

Anpassning på lång sikt (10 år): Verksamheten kunde flytta till utrymmen närmare annan verksamhet som är öppen dygnet runt.

Familjedaghemmen Junibacken, Näckrosen, Peukaloinen och Vaahteramäki "Ekobyn"

Familjedaghemmen har verksamhet för barn i åldern 1–5 år (i första hand under 3-åringar). På området finns två svenskspråkiga och två finskspråkiga familjedaghem med 12 barn/hus. Fastigheterna är fyra fristående egnahemshus byggda år 2008. Familjedaghemmens personal sköter även städning och matlagning och använder så långt som möjligt lokala råvaror. Husen är placerade i

samma gårdsmiljö intill Tummelparken. Utrymmena fungerar i princip bra för familjedaghemverksamhet, förutom att tamburerna och toaletterna är små och oändamålsenliga. Gårdsmiljön färdigställdes inte då husen byggdes och har utvecklats under flera år och bör utvecklas vidare.

Anpassning på lång sikt (10 år): Gemensamma utrymmen och verksamhet kunde byggas i t.ex. Tummelparken med t.ex. äldreomsorgen och familjeenheten för att utveckla gemensam "byverksamhet" och eventuellt ha gemensamma personalresurser.

Familjedaghemmen Solgränd och Solvind

Familjedaghemmen har tvåspråkig verksamhet för barn i åldern 1–5 år (i första hand under 3-åringar). Solgränd har 12 platser och Solvind har 8 platser. Fastigheten är byggd år 1950. Familjedaghemmens personal sköter även städning och matlagning och använder så långt som möjligt lokala råvaror. Byggnaden är i två våningar. Tamburerna och wc-utrymmena är små och oändamålsenliga.

Anpassning på lång sikt (10 år): Fastigheten kan eventuellt säljas beroende på helhetsplan

Familjedagvårdare i eget hem

Familjedagvårdarna har 4 barn/vårdare i åldern 1–5 i eget hem (i första hand under 3-åringar).

Skräbböle

Pjukala daghem

Pjukala daghem är ett svenskspråkigt daghem med ca 33 platser för barn i åldern 1–5 år och ca 14 platser för svenskspråkig förskoleundervisning. Pargas stad hyr utrymmena av Garantiföreningen för Åbolands folkhögskola Språk- och turisminstitutet r.f. Hyresavtalet går ut 2027. Fastigheten är till salu. För tillfället finns inga ersättande utrymmen ifall hyresavtalet sägs upp. I invidliggande by, Skräbböle, finns centralt belägna tomter som är avsedda för allmän verksamhet. Dessa kan vid behov utgöra plats för småbarnspedagogiken i framtiden. På Skräbböle skolas tomt finns möjlighet att utvidga verksamheten. Också i anslutning till skolan finns av staden ägd mark som via ändringar av detaljplan kan vid behov reserveras för utvidgandet av bildningsverksamhet.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): Verksamheten flyttas till daghemsutrymmen som leasas, placering på tomten vid Skräbböle skola. Kräver investering.

Köptjänst

Staden har köptjänst avtal med Folkhälsan Valfärd Ab (Fyrklövern) och Föreningen Folkhälsan i Pargas r.f (Bantis) totalt 123 platser för 1år-förskola på svenska. Avtalet med den ena serviceproducenten tar slut i juli 2022. Upphandling bör göras åtminstone för två år eftersom stadens egna platser inte räcker till. Alternativt kan man gå in för att ta i bruk servicesedel. Köptjänstdaghemmen följer den gällande lokala planen för småbarnspedagogik och förskoleundervisning och verksamheten övervakas av staden.

Nagu kommunområde

Daghemmet Karusellen

Daghemmet Karusellen ca 47 platser med tvåspråkig verksamhet för barn i åldern 1–5 år. Skiftomsorg ordnas vid behov. Förskoleverksamheten och den kompletterande småbarnspedagogiken för förskolebarnen (före och efter förskolan) finns i Kyrkbackens skola. Nagu daghem grundrenoverades under åren 2019–2020 p.g.a. inomhusluftproblem. Fastigheten är ändamålsenlig och gården är inspirerande. På gården finns en kåta, som fungerar som utegruppens grupputrymme.

Förskoleverksamhet och kompletterande småbarnspedagogik Nagu – ”Kompis”

Förskoleverksamheten ansvaras av skolan och den kompletterande småbarnspedagogiken och eventuell skiftomsorg ansvaras av småbarnspedagogiken. Detta är utmanande eftersom det endast handlar om ca 2 timmar på morgonen och ca 4–5 timmar på eftermiddagen. Utrymmena och personalstrukturen är oändamålsenliga för heldagsverksamhet. Även alla lov (t.ex. jul-, sport- och sommarlov) är utmanande att ordna p.g.a. liten grupp, köksfunktioner mm.

Anpassning på kort sikt (2–5 år): Öka samarbete mellan kompletterande småbarnspedagogik, skola och skolbarnens eftermiddagsverksamhet, tex. gemensam personal och förman.

Korpo kommunområde

Korpo daghem

Korpo daghem har verksamhet på svenska och finska med ca 21 platser för barn i åldern 1-förskola (svenskspråkig). Skiftomsorg ordnas vid behov. Småbarnspedagogiken finns i samma byggnad som biblioteket, Skärgårdshavets skola och Ulkosaariston koulu. Svenskspråkig förskoleverksamhet ordnas i daghemmet och finskspråkig i samband med skolan. Kompletterande verksamhet för förskoleelever sköts av daghemmet på båda språken. Fastigheten är ändamålsenlig förutom tamburen, som inte är funktionell och bör åtgärdas.

Houtskär kommunområde

Houtskärs daghem

Houtskärs daghem har verksamhet på svenska och finska med ca 18 platser för barn i åldern 1 år-förskola samt kompletterande småbarnspedagogik. Skiftomsorg ordnas vid behov.

Daghemmet finns i Näsby, nära övrig service. Fastigheten är byggd på 1980-talet i flera etapper. En grundrenovering pågår i daghemmet på grund av inomhusluftproblem. Verksamheten är för tillfället i andra utrymmen. Fastigheten är ändamålsenlig förutom tamburen, som inte är funktionell och bör åtgärdas inom 2–5 år.

Iniö kommunområde

Iniö daghem

Iniö daghem har svenskspråkig verksamhet för barn i åldern 1–5 år samt kompletterande småbarnspedagogik för förskolebarn och har ca 7 platser. Finskspråkig service och skiftomsorg ges vid behov. Småbarnspedagogiken flyttade år 2018 från daghemsbyggnaden invid servicehuset Aftonro till Fyren där även skolan och biblioteket finns. Fastigheten är ändamålsenlig, trots liten yta eftersom man samarbetar med bibliotek och skola. Gården är naturskön och inspirerande.

Tre olika helhetsalternativ - anpassningsförslag

Tre olika större helhetsalternativ har granskats i Pargas kommunområde eftersom alla övriga kommunområden behöver ha ett daghem per kommunområde på grund av geografin. I alla förslagen bibehålls samtliga verksamhetsformer (familjedagvård, familjedaghem, daghem).

År 2024 behövs ca 500 platser i Pargas kommunområde

Prognos för barn inom småbarnspedagogik 2021–2024 i Pargas kommunområde

(Statistikcentralens prognos 2019, ca 95 % deltar i småbarnspedagogik)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2030	2021–26
1–5-åringar	453	425	401	400	395	395	373	
förskola	112	122	110	84	83	75	75	
totalt	565	547	511	484	478	470	448	
ändring		-18	-36	-27	-6	-8	-22	-95

Nuläge: Kommunala platser ca 470 och köptjänst 123 platser, tot. 592 platser – inga förändringar

	2021	2024	ÅTGÄRD
Norra	Kirjala	69	Kirjala
	Kirjala skolas fs	7	Kirjala skolas fs
	Nilsby eo	14	Nilsby eo
Centrum	Björkhagen	90	Björkhagen
	Knattebo	32	Knattebo
	Sagoängen	66	Sagoängen
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla
	Familjedagvård	24	Familjedagvård
	Solgränd/ Solvind	20	Solgränd/ Solvind
	Tennby familjedaghem	48	Tennby familjedaghem
	Köptjänst	123	Köptjänst
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala
KONSEKVENSER			
Verksamhet	Ca 90 lediga platser år 2024 om vi fortsätter som nu.		
Samhälleliga	Alla verksamhetsställen och verksamhetsformer kvarstår		
Ekonomiska	Vi betalar för 90 platser som inte behövs		

Alt 1) Kommunala platser ca 440 platser, köptjänst ca 63 platser, totalt ca 500

	2021		2024		ÅTGÄRD
Norra	Kirjala	69	Kirjala	69	
	Kirjala skolas fs	7	Kirjala skolas fs	7	
	Nilsby eo	14	Nilsby eo	14	
Centrum	Björkhagen	90	Björkhagen	90	
	Knattebo	32		-	avslutas
	Sagoängen	66	Sagoängen	66	
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla	52	
	Familjedagvård	24	Familjedagvård	24	
	Solgränd/ Solvind	20	Solgränd/ Solvind	20	
	Tennby familjedaghem	48	Tennby familjedaghem	48	
	Köptjänst	123	Köptjänst	63	minskas från 123 till 63
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala	47	
KONSEKVENSER					
Verksamhet	Då grupperna planeras fylls köptjänstplatser först och efter det anpassas stadens verksamhet enligt behov. Detta gör det svårt att förutse stadens platser, planera verksamhet och personal. Utmanande att skapa verksamhetsställen för 1 år-förskola på båda språken.				
Samhälleliga	Alla verksamheter fortsätter inte, varken köptjänst eller stadens vilket betyder att en del barn behöver byta plats och personal sägs upp.				
Ekonomiska	Inbesparing p.g.a. att platser anpassas till behov. Köptjänsternas prisnivå fastslås först vid upphandlingsskede. Knattebo avslutas -276 000 (bokslut 2020) Köptjänst minskas till hälften -717 295 (50 % av de avtalsenliga kostnader 2021) -993 295				

Alt 2) Kommunala platser, servicesedel ca 30 platser, tot c 500

	2021		2024		ÅTGÄRD
Norra	Kirjala	69	Kirjala	69	
	Kirjala skolas fs	7	Kirjala skolas fs	7	
	Nilsby eo	14	Nilsby eo	14	
Centrum	Björkhagen	90	Björkhagen	90	
	Knattebo	32	Knattebo	32	
	Sagoängen	66	Sagoängen	66	
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla	52	
	Familjedagvård	24	Familjedagvård	24	
	Solgränd/ Solvind	20	Solgränd/ Solvind	20	
	Tennby familjedaghem	48	Tennby familjedaghem	48	
	Köptjänst	123	Köptjänst	30	Sedel
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala	47	
KONSEKVENSER					
Verksamhet	Svårt att förutse stadens platser, planera verksamhet och ekonomi både på kort- och längre sikt.				
Samhälleliga	Familjerna blir i olika utgångslägen. Kan betyda dyrare alternativ för familjerna. Ökade valmöjligheter t.ex. köp av plats i annan kommun eller "temadagis". Osäkerhet kring om det finns förutsättningar att erbjuda service för endast 30 barn. Ev. personal sägs upp. Köptjänst avslutas och sedelsystem införs.				
Ekonomiska	Svårt att förutse behov av personal/fastigheter i stadens regi. Staden är skyldig att erbjuda kommunal verksamhet om familjen önskar det alternativet. Oklart om fastigheter kan säljas. Svårt att planera både på kort och längre sikt.				
	Köptjänst bort		-1 435 591	(avtalsenliga kostnader 2021)	
	Sedelkostnader om värde t.ex. 840 €		302 400		
	<u>Administrativa kostnader, servicesedel</u>		<u>15 000</u>		
			-1 118 191		

Alt 3) Enbart kommunalt, platser ca 500

	2021		2024		ÅTGÄRD												
Norra	Kirjala	69	Kirjala	69													
	Kirjala skolas fs	7	Kirjala skolas fs	7													
	Nilsby eo	14	Nilsby eo	14													
Centrum	Björkhagen	90	Björkhagen	90													
	Knattebo	32	Knattebo	-	avslutas												
	Sagoängen	66	Sagoängen	124	utvecklas - ny modul för ca 40 platser												
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla	52													
	Familjedagvård	24	Familjedagvård	24													
	Solgränd/ Solvind	20	Solgränd/ Solvind	20													
	Tennby familjedaghem	48	Tennby familjedaghem	48													
	Köptjänst	123	Köptjänst	-	avslutas												
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala	47													
KONSEKVENSER																	
Verksamhet	<p>Barnet: Stärka och utveckla småbarnspedagogiken för 1 år-förskola på finska och svenska, vilket ger flera möjligheter till att skapa en enhetligare lärtig för barnet. Detta svarar också på familjernas önskemål om tvåspråkig verksamhet och att syskon är på samma verksamhetsställe.</p> <p>Anordnaren: Större möjlighet att skapa kreativa och pedagogiska lärcenter för barn. Flexibilitet, vilket ger möjlighet att forma grupper och verksamhet enligt eget behov. Hållbarhet och kontinuitet beträffande personalen. Personalen har flera möjligheter att rotera. Alla barn och verksamheter på samma utgångspunkt.</p>																
Samhälleliga	Alla familjer på samma utgångspunkt, har samma möjligheter. Köptjänst avslutas.																
Ekonomiska	<p>Flexibilitet ger inbesparing t.ex. beträffande personalutgifter, platsantal m.m. kan minskas och ökas enligt behov. Kräver investering av tilläggsutrymmen samtidigt som oändamålsenliga fastigheter kan säljas.</p> <table> <tr> <td>Knattebo avslutas</td> <td>-276 000 (bokslut 2020)</td> </tr> <tr> <td>Köptjänst bort</td> <td>-1 435 591 (avtalsenliga kostnader 2021)</td> </tr> <tr> <td>Modul till Sagoängen, årlig hyreskostnad</td> <td>100 000</td> </tr> <tr> <td>Utökade platser på Sagoängen</td> <td>292 000</td> </tr> <tr> <td>Personalkostnader 1 årsverk</td> <td>45 000</td> </tr> <tr> <td></td> <td><u>-1 274 591</u></td> </tr> </table>					Knattebo avslutas	-276 000 (bokslut 2020)	Köptjänst bort	-1 435 591 (avtalsenliga kostnader 2021)	Modul till Sagoängen, årlig hyreskostnad	100 000	Utökade platser på Sagoängen	292 000	Personalkostnader 1 årsverk	45 000		<u>-1 274 591</u>
Knattebo avslutas	-276 000 (bokslut 2020)																
Köptjänst bort	-1 435 591 (avtalsenliga kostnader 2021)																
Modul till Sagoängen, årlig hyreskostnad	100 000																
Utökade platser på Sagoängen	292 000																
Personalkostnader 1 årsverk	45 000																
	<u>-1 274 591</u>																